

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

**A Gazdaságmodellezési
Társaság Konferenciája**

A rendszerváltás utáni magyar inflációs folyamat értékelése

Mellár Tamás – Rappai Gábor

Pécsi Tudományegyetem,
Közgazdaságtudományi Kar

A magyar inflációs folyamat jellemzői

- A rendszerváltás egyszeri sokkjának hatása: nagy kezdeti infláció
- Az időszak során csökkenő tendenciát mutat az infláció
- A csökkenés nem egyenletes, vannak átmeneti növekedések (1. ábra)
- Az inflációs folyamat egységesnek látszik az egész időtávra, nem lehet különböző típusú időszakokat találni

1. ábra: Infláció folyamat

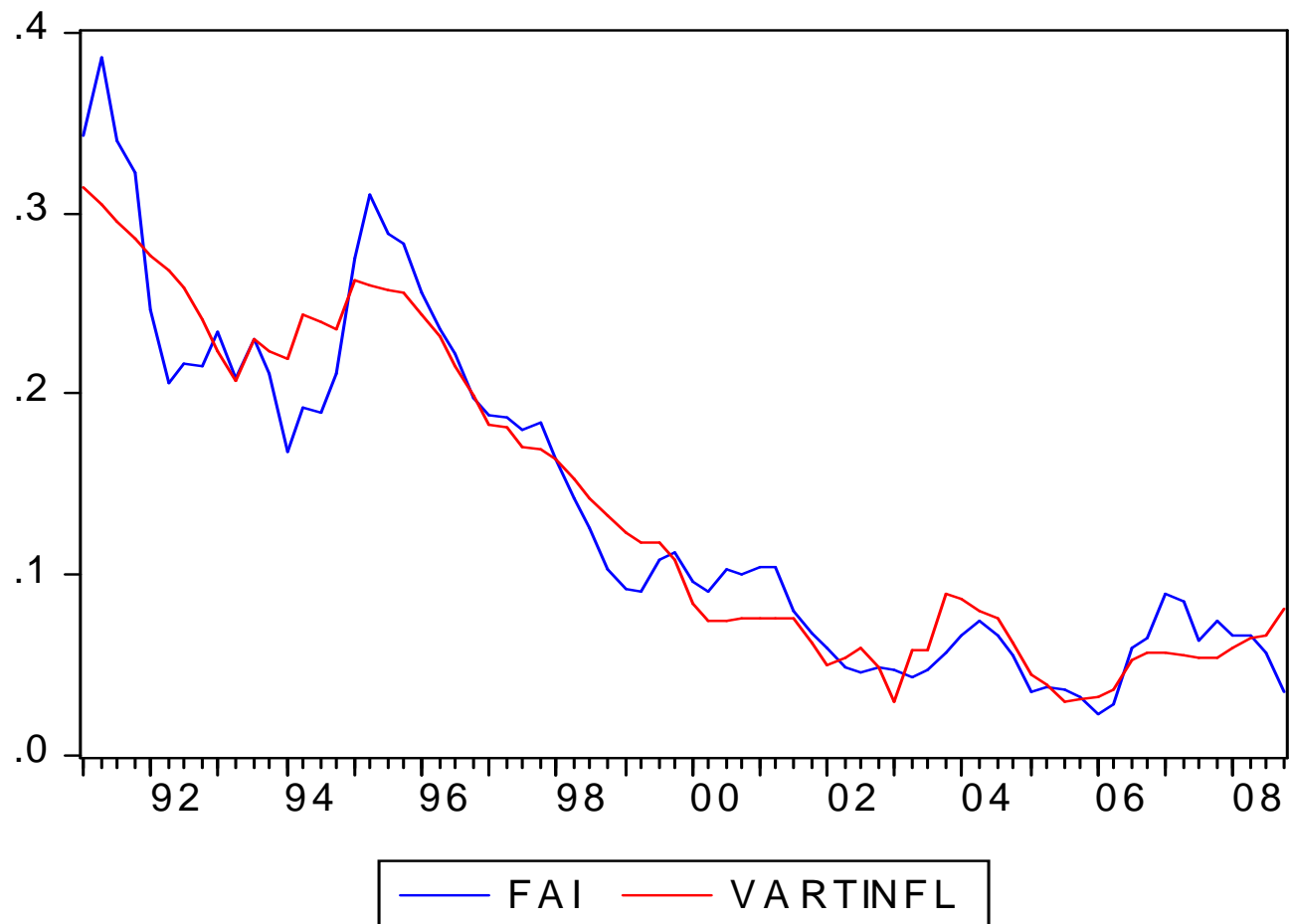
A magyar inflációs folyamat jellemzői

- **Stacionaritási vizsgálat, egységgyök tesztek (KPSS, ADF): a fogyasztói árindex elsődrendű integrált folyamatnak tekinthető**
- **ARIMA-becslés: az infláció ARIMA(2,1,2) folyamatnak tekinthető**
- **Chow-próba: a fogyasztói árindex idősora nem tartalmaz strukturális törést az 1991-2009-es intervallumban**

A dezinfláció költségei

- **Reálgazdasági költség: az output-gap és az infláció változása között nincs határozott pozitív kapcsolat – nincs dezinflációs költség**
- **Inflációs várakozások csökkenése (2. ábra) mérsékelte az inflációt**
- **A strukturális átalakulások és az importverseny jótékony hatást gyakorolt az inflációra**
- **De: potenciális output kisebb üteme**

2. ábra: Várt infláció

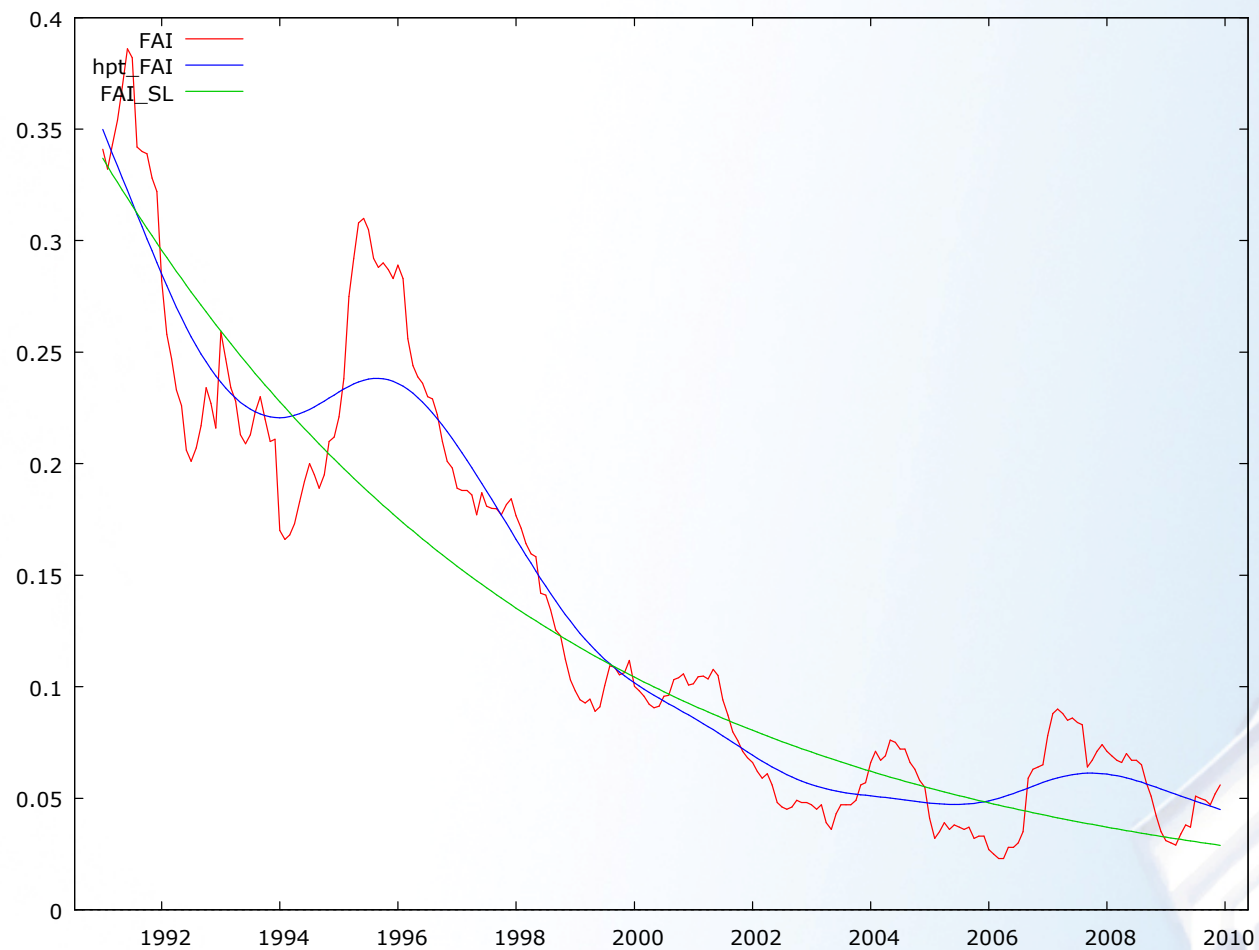

A „soft landing” kérdése

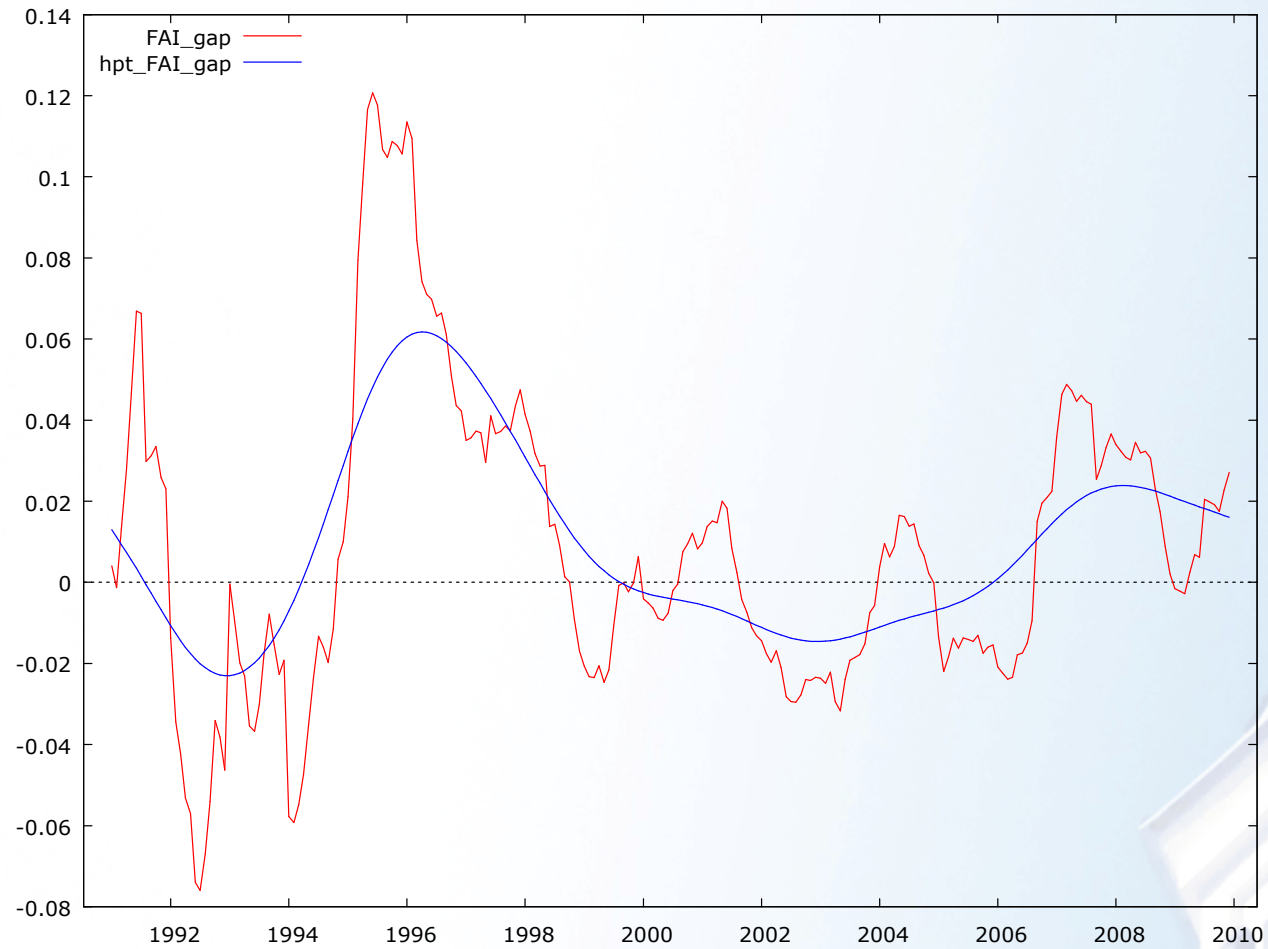
- **Miért vannak megtorpanások a dezinflációs folyamatban? (3. ábra) Inflációs eltérések értelmezése (4.ábra)**
- **Külső sokkok okozzák ezt? Nem, mert az inflációs eltérések nem ezektől függenek**
- **Az élénkítési akciók következményei? Nem, mert az output-gap és az inflációs eltérések között nincs szoros kapcsolat**
- **Az államháztartási hiány miatt? Igen, mert van oksági kapcsolat a hiány és az inflációs különbség között. Az államháztartási deficit Granger-oka az inflációs gap-nek**

3. ábra: Soft landing

4. ábra: Inflációs eltérések

A hiány elinflálása

- **Az inflációs gap mögött a központi árintézkedések lehetők fel, szoros a kapcsolat a szabályozott árak és az inflációs gap között**
- **Van pozitív kapcsolat a szabályozott árak és az államháztartási hiány között**
- **Egy időszaki késleltetésnél a deficit oka a szabályozott áraknak**
- **Három-négy késleltetésnél fordítva: a szabályozott árak befolyásolják a hiányt**

Az inflációs célkövetési politika

- Nem lehet kimutatni strukturális törést az időszak folyamán, 2001-ben sem!
- Az MNB kamatpolitikájának empirikus tesztelése – a GMM becslés a Taylor-szabályra:

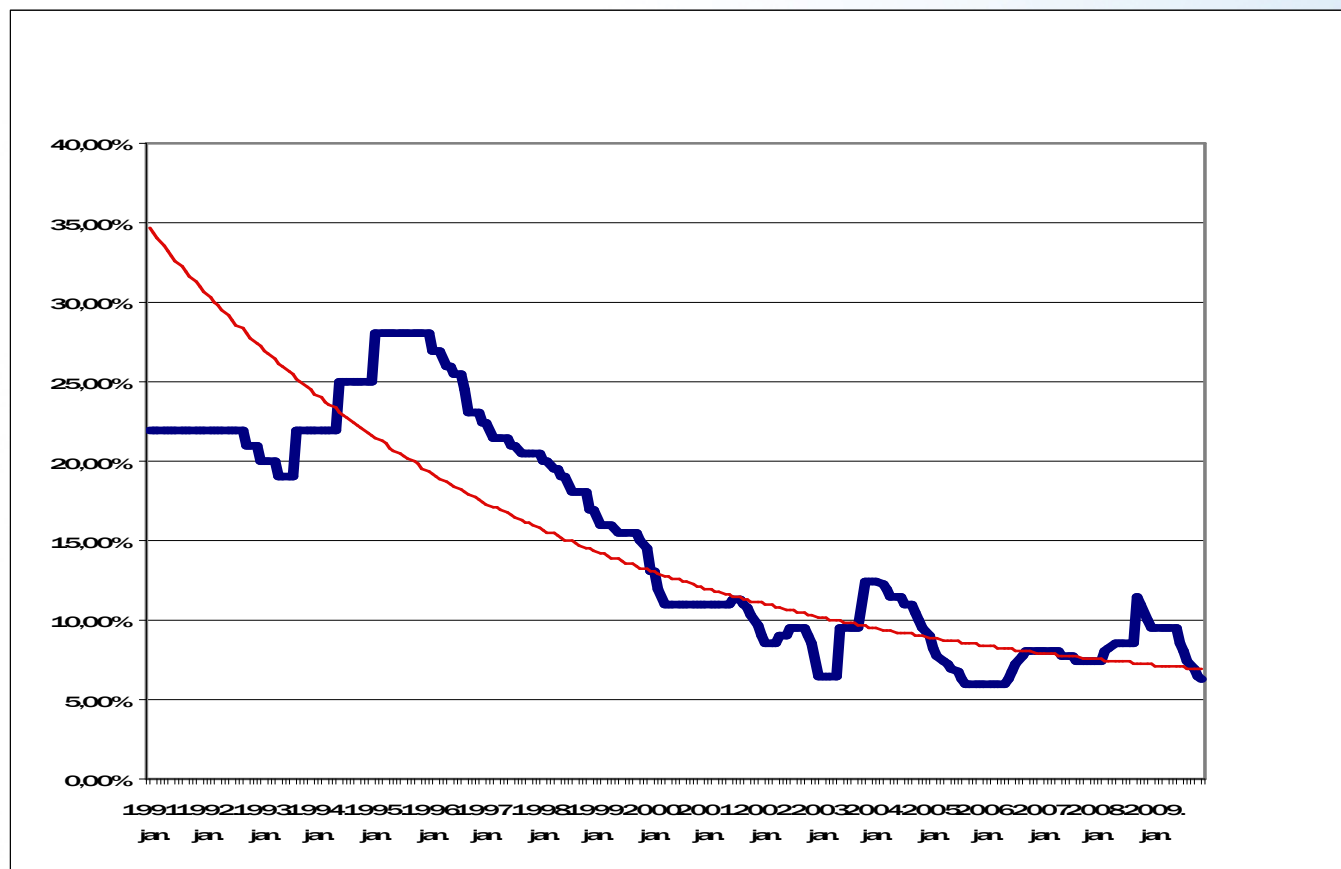
$$i(t)=0,0045+0,87*i(t-1)+0,1*fai(t+6)+0,2*e(t)$$

- Az MNB tehát az inflációs cél mellett az árfolyamcél is fontosnak tartotta

Az eredménytelenség okai

- **Laza fiskális politika, szigorú monetáris politika – rossz mix**
- **A hatósági áremelésekkel szemben nem lehet semmit tenni, csak utólag emelni a kamatlábat (5. és 6. ábra)**
- **A külső hitelfelvétel miatt elveszik a kamat-eszköz és az árfolyam-szabályozás lehetősége is**

5. ábra: kamatpálya

6. ábra: Kamatkülönbség

